

The Jean Hailes *Foundation* for women's health

Pháp Liệu Nội Tiết Tố

Pháp liệu nội tiết tố là gì?

Pháp liệu nội tiết tố (HT tức Hormone therapy) hoặc pháp liệu thay thế nội tiết tố (HRT tức hormone replacement therapy) là một loại thuốc với hỗn hợp các chất nội tiết tố nữ oestrogen và progesterone, và đôi lúc có cả nội tiết tố nam testosterone.

Thuốc này được kê dùng để làm dịu các triệu chứng của sự sụt giảm chất nội tiết tố - đặc biệt là chất oestrogen – trong thời kỳ mãn kinh, chẳng hạn như các cơn nóng bừng đỏ mặt, âm đạo khô, tiểu són do stress, mất ngủ và tính khí thay đổi thất thường. HT còn có thể ngăn ngừa được sự gãy xương ở phụ nữ có chứng loãng xương, mà cơ thể họ không chịu được các điều trị khác.

Đối với phụ nữ đã giải phẫu cắt bỏ tử cung oestrogen được kê dùng một cách đơn độc. Đối với các phụ nữ vẫn còn tử cung, dùng đơn độc chất oestrogen có thể kích thích quá độ các lớp tế bào trong tử cung, kết quả là tăng nguy cơ bị ung thư nội mạc tử cung. Nguy cơ có thể giảm xuống được bằng cách cho toa dùng chất progesterone với oestrogen. Progesterone được gọi là 'progestin' hoặc 'progestogen' và được kê theo dạng thuốc viên hoặc thuốc dán.

Oestrogen có thể được kê theo dạng thuốc viên, thuốc dán, gel, thuốc cấy dưới da, thuốc tiêm, kem để bôi hoặc thuốc nhét (thuốc đạn nhét vào âm đạo). Liều lượng và cách thức dùng tùy thuộc vào nhu cầu của mỗi người, và có thể bác sĩ cần thay đổi vài lần trước khi biết được liều lượng hoặc cách thức nào tốt nhất. Hãy hỏi và làm theo lời hướng dẫn của bác sĩ quý vị.

Các phản ứng phụ tiềm tàng của HT là gì?

Một số phụ nữ bị:

- buồn nôn
- cảm giác đầy bụng
- vú lớn ra và gây khó chịu
- giữa các kỳ kinh nguyệt có ra huyết
- lên cân
- tăng nguy cơ bị máu đông cục
- tăng chút ít nguy cơ bị bệnh tim và chứng đột quỵ (ở phụ nữ sắp bước vào và sau thời kỳ mãn kinh).

HT 'ngắn hạn' và HT 'dài hạn' là sao?

HT ngắn hạn có nghĩa là dùng HT từ một đến năm năm. HT dài hạn được dùng trong năm năm hoặc lâu hơn. Ở một số phụ nữ các triệu chứng của sự mãn kinh thường biến mất trong vòng năm năm sau khi họ tắt kinh, và vì lý do này họ chỉ cần dùng ngắn hạn HT.

The Jean Hailes Foundation for Women's Health

Education Unit
PO Box 1108, Clayton South,
Victoria, Australia 3169
173 Carinish Road, Clayton,
Victoria, Australia 3168

tel (03) 9562 6771
toll-free 1800 151 441
fax (03) 9548 9120
email education@jeanhailes.org.au
web www.jeanhailes.org.au

ACN 092 915 618

Pháp Liệu Nội Tiết Tố

Sử dụng HT có tăng nguy cơ bị ung thư vú không?

Một số cuộc nghiên cứu để xem HT dài hạn có liên kết với sự tăng nguy cơ ung thư vú hay không cho thấy nguy cơ có tăng chút đỉnh còn một số phụ nữ khác thì lại cho thấy không có nguy cơ mắc bệnh. Quyết định sử dụng HT hay không là vấn đề riêng tư cho mỗi phụ nữ và họ chỉ nên quyết định sau khi đã bàn thảo với bác sĩ về nhu cầu và quan ngại riêng của mình, được cho biết về các nguy cơ và lợi ích trong trường hợp của họ.

Hãy khám vú và đến gặp chuyên viên y tế để làm thử nghiệm PAP (thử nghiệm tử cung) đều đặn mỗi hai năm. Nếu trên 50, đảm bảo là quý vị có đi chụp hình X-quang vú mỗi hai năm (một dịch vụ miễn phí của BreastScreen – điện thoại 132 050).

Khi nào không nên dùng HT?

Nói chung khi phụ nữ:

- có tiền sử gia đình có ung thư vú
- có ung thư nội mạc tử cung
- âm đạo ra huyết mà không biết lý do
- bị chứng rối loạn máu đông cục
- có tiền sử bệnh máu đông cục ở các tĩnh mạch
- có tiền sử nguy cơ cao hơn mắc bệnh tim hoặc đột quỵ, luôn cả những người có bệnh tiểu đường.

Tuy nhiên, cho dù quý vị có một trong những tình trạng nói trên, HT vẫn có thể có lợi cho một số phụ nữ nếu họ am hiểu về các nguy cơ và lợi ích cho sự sử dụng. Tất cả các phụ nữ bị các bệnh như gan, chứng đau nửa đầu, chứng động kinh, tiểu đường, bệnh túi mật, u xơ tử cung, bệnh lạc nội mạc tử cung và áp huyết cao cần được xem xét kỹ trước khi được kê toa dùng HT.

Tôi cần hỏi bác sĩ điều gì?

Trước khi bắt đầu dùng HT, tìm hiểu các sự lựa chọn, nguy cơ và lợi ích sử dụng với bác sĩ quý vị. Một khi quý vị được kê toa dùng HT, quý vị cần đến tái khám sau hai tháng, và khám định kỳ mỗi năm để xét lại tình trạng là việc không thể thiếu được.

Ai sẽ có lợi trong việc sử dụng pháp liệu testosterone?

Các phụ nữ đang mất đi dự năng (dục tính), đồng thời bị mệt mỏi, theo pháp liệu testosterone có thể có lợi cho họ, nếu các triệu chứng này không liên quan đến các yếu tố tâm lý xã hội và/hoặc sự quan hệ. Pháp liệu testosterone còn có thể được xem xét cho các phụ nữ mãn kinh sớm hoặc sau cuộc giải phẫu cắt bỏ buồng trứng ở các phụ nữ trẻ tuổi dùng.

Testosterone được kê theo dạng thuốc cấy dưới da, thuốc tiêm hoặc kem để bôi và thường được cho dùng ngắn hạn. Thuốc có thể kê dùng đơn độc hoặc dùng với oestrogen và progestogen, nhưng hiện tại chưa có sự chấp thuận của Therapeutic Goods Administration (TGA – Cơ Quan Sản Phẩm Chữa Bệnh) dùng pháp liệu testosterone ở phụ nữ.

Tôi có thể đến đâu để có thêm thông tin?

www.jeanhailes.org.au

www.healthinsite.gov.au – HealthInsite
(02) 6289 8488